

повноваження це сукупність прав та обов'язків осіб, уповноважених на виконання функцій держави, що надають можливість на власний розсуд визначити повністю або частково вид і зміст управлінського рішення або можливість вибору на власний розсуд одного з декількох варіантів управлінських рішень, передбачених нормативно-правовим актом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Лазарев Б. М. Компетенция органов управления. М. : Юрид. лит., 1972. 280 с.
2. Науково-практичний коментар Закону України «Про Національну поліцію» / Кол. авт.; кер. авт. кол. д.ю.н., доц. Т.П. Мінка. Дніпро : Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 480 с.
3. Про Національну поліцію. Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19/paran5#n5>
4. Ткач Г. Й. Природа і види адміністративного розсуду. *Право України*. 2002. № 5. С. 30-33.
5. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Ред. кол.: Ю. С. Шемчуженко та ін. К.: Укр. енцикл. 2002. 720 с.

REFERENCES:

1. Lazarev, B. M. (1972). Competence of management bodies. [Kompetentsiya organov upravleniya]. M. : Yurid. lit., 280 p. [in Russian].
2. Naukovo-praktychnyy komentar Zakonu Ukrayiny «Pro Natsional'nu politsiyu» [Scientific and practical commentary on the Law of Ukraine "On the National Police"]. / Kol. avt.; ker. avt. kol. d.yu.n., dots. T.P. Minka. Dnipro : Dnipropetr. derzh. un-t vnutr. sprav, 2017. 480 s. [in Ukrainian].
3. Pro Natsional'nu politsiyu [About the National Police. Law of Ukraine]. Zakon Ukrayiny vid 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19/paran5#n5> (Data zvernennya: 12.05.2019). [in Ukrainian].
4. Tkach, H. Y (2002). . Pryroda i vydy administratyvnoho rozsudu. [Nature and types of administrative discretion]. Pravo Ukrayiny. № 5. S. 30-33. [in Ukrainian].
5. Yurydychna entsyklopediya [Legal Encyclopedia: In 6 vols.]. / Red. kol.: YU. S. Shemchushenko (hol. red. kol.) ta in. K. : Ukr. entsykl. 2002. 720 s. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 22.10.2020

УДК 347.9

Рудниченко Світлана Миколаївна,
доцент кафедри адміністративного права
та адміністративного процесу
Херсонського факультету Одеського
державного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук
e-mail: srudnychenko1977@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-5259-9682>

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Сучасне вітчизняне суспільство корінним чином відрізняється від попередніх епох, оскільки основною цінністю визнає саме Людину, її життя, здоров'я, честь, гідність, недоторканність та інші права, свободи й законні інтереси невіддільних фізичних і юридичних осіб. З початком реформування правоохоронних органів ключовим є забезпечення ефективності діяльності національної поліції та захист прав людини і громадянина. Цей факт є важливим кроком в будівництві правової держави, адже правоохоронна діяльність держави є провідною гарантією забезпечення принципу верховенства права і здійснюється через систему правоохоронних органів, на які безпосередньо покладено функції забезпечення прав і свобод людини та громадянина від найбільших видів небезпеки, охорони громадського порядку; попередження, виявлення, розкриття та припинення правопорушень; надання адміністративних послуг. Кожен поліцейський щодня під час несення служби змушений бачити недоопрацювання в законодавчих актах. Які через швидку зміну соціальних та суспільних змін не встигає своєчасно адаптувати законодавчі органи України. Та всеодно через ряд перешкод поліцейський виконує свої службові обов'язки та служить народу України.

Ключові слова: поліція, адміністративна діяльність, права людини, закон, національна поліція.

Rudnychenko S. PROBLEM ISSUES OF THE ADMINISTRATIVE ACTIVITY OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE

Modern domestic society is radically different from previous epochs, as the basic value is recognized by Man, his life, health, honor, dignity, inviolability and other rights, freedoms and legitimate interests of non-governmental individuals and legal entities. With the beginning of law enforcement reform, it is crucial to ensure the effectiveness of the national police and the protection of human and civil rights. This fact is an important step in building the rule of law, because the law enforcement activities of the state is the leading guarantee of the rule of law and is carried out through a system of law enforcement agencies,

which are directly responsible for ensuring human and civil rights and freedoms from the greatest dangers; prevention, detection, disclosure and termination of offenses; provision of administrative services. Every police officer is forced to see shortcomings in legislation during their daily service. Which, due to the rapid change of social and societal changes, the legislative bodies of Ukraine do not have time to adapt in time. Nevertheless, due to a number of obstacles, the police officer performs his official duties and serves the people of Ukraine.

Key words: police, administrative activity, human rights, law, national police.

Постановка проблеми. Інтеграція до європейських інституцій відкриває Україні шлях до більш широкої участі в структурах міжнародної безпеки, забезпечує можливість спільних дій України та ЄС щодо боротьби зі злочинністю. У цьому контексті ефективна та цілеспрямована діяльність поліції та її реформування є важливим чинником стабільності й безпеки.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дуже багато вітчизняних вчених досліджують це питання. Деякі з них: В. Авер'янов, І. Арістова, О. Бандурка, В. Басс, В. Бевзенко, О. Безпалова, Ю. Битяк, Л. Біла-Гіунова, В. Білоус, І. Бородін, В. Галуцько, В. Гаращук, Ю. Гаруст, І. Голосніченко, С. Гончарук, І. Гриценко, Т. Гуржій, С. Гусаров, В. Гуславський, В. Демченко, О. Джафарова, Є. Додін, М. Дорогих, А. Єлістратов, В. Заросило, А. Іванищук, Р. Каложний, В. Ковальська, А. Комзюк, С. Ківалов, В. Коваленко. Але через постійні зміни в суспільному житті та недосконалому законодавству, питання і по сьогодні залишається актуальним.

Виклад основного матеріалу дослідження. Так, багато сказано про те, що Законом України «Про національну поліцію» від 2 липня 2015 року створено новий орган охорони правопорядку – Національну поліцію [1]. Довіра громадян до нових поліцейських є високою.

Але чи уникне нова поліція тих проблем, які поставали перед міліцією? Про що ж мовчить влада? Спробую розібратись в ситуації, яка складається на теперішній час.

Однією з нагальних проблем, що наразі існує в адміністративному праві є те, що стаття 260 КпАП України встановлює, що поліцейські мають право застосовувати до правопорушника заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, такі, як особистий огляд речей та документів, вилучення речей та документів, адміністративне затримання, тимчасове затримання транспортного засобу, відсторонення водіїв від керування транспортними засобами та огляд на стан сп'яніння тощо [2].

В більшості відділеннях поліції спеціальний приймальник для тримання адмінзатриманих відсутній. Станом на сьогоднішній день не створений спеціальний приймальник для забезпечення тримання правопорушників, затриманих поліцейськими в тих містах де працює поліція. Питання залишається відкритим.

Спеціальний приймальник потребує певного обладнання. Облаштовуються як мінімум, такі приміщення:

а) камери для окремого утримання чоловіків і жінок; б) ізолятори для окремого утримання заново доставлених осіб, які не пройшли санітарної обробки, для хворих і осіб з підозрою на інфекційні захворювання; в) кімнати для чергового, начальника спецприймальника, інспекторів, медпрацівника, канцелярії, прийняття їжі з обладнанням для миття і зберігання посуду, відпочинку, а також туалету; г) санітарний пропускник з душовою і дезінфекційною камерою, сушилка, приміщення для підігрівання і прийняття їжі, миття і зберігання посуду, зберігання особистих речей адмінарештованих і інших господарських предметів, санітарний вузол; окремі кімнати для зберігання чистої та брудної білизни [3].

Спеціальний приймальник повинен мати внутрішній огорожений двір. Для здійснення пропускового режиму в приймальнику з лімітом на 50 і більше місць обладнується контрольно-пропускний пункт.

Керівництво спеціальним приймальником і контроль за його діяльністю повинен здійснювати орган поліції, оскільки основна маса правопорушників затримується поліцейськими.

Нажаль поки що ці всі питання залишаються відкритими.

Поліцейські при несенні служби не мають взагалі протоколів про адміністративне затримання, оскільки приміщення для тримання адмінзатриманих відсутні в поліції і є в наявності тільки в приміщеннях ОВС, де поліцейські і можуть отримати протокол про адміністративне затримання. Але питання - коли правопорушника затримали та до доставки його до ОВС на яких підставах він взагалі тримається поліцейськими. Чи буде час від затримання до доставки правопорушника до ОВС і складання протоколу особистого затримання рахуватись законним затриманням.

Основний нормативний документ, який використовують поліцейські у своїй діяльності це Кодекс України про адміністративні правопорушення. Але цей закон не зазнав суттєвих змін для нормальної діяльності поліції, а зміни до нього носять косметичний характер, тобто найменування «органи внутрішніх справ» доповнено фразою «національна поліція». В цілому цей закон залишився тим самим законом, що прийнятий в СРСР у 1984 році, безліч разів зазнавав змін, але по суті є радянським законом. Не можна сказати поганий він чи гарний, можна сказати, що він не в повній мірі відповідає вимогам часу та не встигає за реформами, в тому числі, які відбуваються в органах внутрішніх справ, поліції. Над ним просто необхідно працювати та вносити своєчасно відповідні зміни і тоді не буде важливим те в якому році він прийнятий [3].

Кодекс України про адміністративні правопорушення містить в собі деякі суперечливі норми, що залишились із радянських часів, або зазнали змін вже в теперішній час, але потребують скорішого врегулювання та приведення у відповідність до міжнародних поліцейських норм та стандартів.

Щодо повноважень поліцейського вимагати від правопорушника повідомити своє прізвище, ім'я, по батькові.

Також великою проблемою є те, що особи, які вчиняють правопорушення не завжди погоджуються повідомити свої особисті дані для складання протоколу про адміністративне правопорушення. Дуже часто правопорушники відмовляють та не повідомляють свої дані поліцейському, обґрунтовуючи свою відмову посиланням на ст. 63 Конституції України, помилково стверджуючи, що вони можуть відмовитись давати пояснення щодо себе, членів сім'ї тощо [4].

Але в даному випадку поліцейським слід розуміти, що давати показання або пояснення це не те саме, що і повідомляти свої особисті дані. Правопорушник зобов'язаний повідомити поліцейському свої дані. Ця норма на мій погляд зрозуміла та не потребує додаткової регламентації в КпАП України, але якщо в подальшому вводити відповідальність за відмову повідомити свої особисті дані поліцейському, то слід закріпити і обов'язок особи повідомити поліцейському свої особисті дані [2].

Поліцейський для встановлення особи правопорушника, застосовує засіб забезпечення адміністративного провадження у вигляді адміністративного затримання та доставляє правопорушника до ОВС. В ОВС особу правопорушника може бути встановлено, якщо вона проходила по облікам МВС, затримувалась раніше, але якщо особа не притягалась до адміністративної чи кримінальної відповідальності, якщо і в ОВС правопорушник відмовляється назвати свої дані, або називає неправдиві дані. Що робити поліцейському? Відповідь одна через три години відпустити правопорушника, оскільки час адміністративного затримання завершився, і неповідомлення особою своїх персональних даних не є підставою для її подальшого тримання в ОВС. Звісно є ризик того, що правопорушник, який не повідомляє свої особисті дані може приховувати їх з певною ціллю, наприклад він перебуває в розшуку за скоєння злочину. Принципи невідворотності покарання за скоєне правопорушення втрачає свій сенс. Необхідно ввести адміністративну відповідальність для правопорушників за відмову повідомити поліцейському свої особисті дані, необхідні для встановлення особи, складання протоколу про адміністративне правопорушення, винесення постанови по справі про адміністративне правопорушення та виконання постанови по справі про адміністративне правопорушення. Тобто зобов'язати правопорушника повідомити своє прізвище, ім'я, по батькові, місце реєстрації та місце свого проживання, якщо вони різні, повідомити своє місце роботи, свої контактні телефони та адрес електронної пошти, якщо вони є. Покаранням за відмову назвати свої особисті дані повинен стати, в тому числі, адміністративний арешт, на строк до 15 діб.

Не мало важливим є роз'яснення прав особі, яка притягається до адміністративної відповідальності. Так усі знають, що правопорушнику потрібно роз'яснити права передбачені статтями 10, 63 Конституції України та ст. 268 КпАП України, але як це виглядає на практиці [2, 4].

В Сполучених Штатах є так зване правило «Миранди» і суть роз'яснення прав полягає в промові поліцейським правопорушнику чотирьох речень: «Ви маєте право мовчати. Все, що ви скажете, може бути використано проти вас у суді. Ваш адвокат має право бути присутнім на допиті. Якщо ви не маєте можливості оплатити адвоката, він буде наданий вам державою. Ви розумієте свої права?»

В українській правоохоронній діяльності така універсальна промова поліцейського до правопорушника відсутня. По суті поліцейському слід зачитувати правопорушнику усі статті, оскільки не проголошення статей може бути розцінено, як не роз'яснення прав. Потрібно в найближчі строки зробити доповнення до нормативно-правових актів та включити у Закон України «Про національну поліцію» універсальну промову поліцейського, яку вони могли б використовувати при затримання як і правопорушників так і злочинців, оскільки права передбачені КпАП України та КПК України різняться, самі статті, які слід роз'яснити досить великі, поліцейський може забути текст статті а правопорушник (злочинець) при затриманні може не зрозуміти усіх перелічених прав, тому на мій погляд і слід розробити та запровадити стисле формулювання прав правопорушника (злочинця) саме при затриманні.

На наш погляд, необхідно кардинально вирішувати цю проблему на законодавчому рівні, закріплюючи строк адміністративного затримання до розгляду справи в суді, який повинен відбутись наприклад протягом доби після адміністративного затримання особи, а якщо цей день (а найчастіше так і відбувається на практиці) припадає на вихідний день вирішити це питання чергуванням суддів та працівників апарату суду у вихідний день, що можливо закріпити наприклад розпорядженням Державної судової адміністрації (для вирішення питання оплати працівникам суду) та протоколом зборів конкретного суду за погодженням з керівництвом поліцейського підрозділу.

У статті 264 КпАП України річ іде про особистий огляд і огляд речей. Однак текст статті містить у собі тільки перелік осіб, які мають право проводити особистий огляд, але підстави особистого огляду не зазначені, в яких випадках особистий огляд є обов'язковим не вказано. Загальні підстави застосування заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення зазначені у ст. 260 КпАП України, але вони не можуть відобразити усі моменти які можуть при тому чи іншому заході виникнути. Потрібна детальна регламентація [2].

Щодо такого засобу забезпечення адміністративного провадження, як тимчасове затримання транспортного засобу. Саме формулювання диспозиції статті 265-2 КпАП України викликає певне здивування: «у разі наявності підстав вважати, що водієм вчинено порушення, передбачене.....» [2]. Вказане формулювання розмите, не конкретне, а повинно бути стислим і таким, що не дає підстав сумніватись у діях поліцейського, «у разі скоєння правопорушення, передбаченого статтями....., після складання протоколу про адміністративне правопорушення працівник поліції повинен затримати транспортний засіб до розгляду справи про адміністративне правопорушення у суді», подальша доля затримання транспортного засобу повинна вирішуватись в суді. Неточні, двоякі формулювання завжди дають підстави сумніватися в законності дій поліцейського.

Щодо доказів у справі про адміністративні правопорушення, визначальною фразою статті 251 КпАП України є «доказами в справі про адміністративні правопорушення, є будь які фактичні дані.....» [2], тобто якщо буквально розуміти це формулювання, то усі зібрані докази можуть бути використані в провадженні по справі про адміністративні правопорушення.

Щодо повноважень адвоката в провадженні по справах про адміністративні правопорушення. Рішенням Конституційного Суду України від 2007 року встановлено, що участь у справах про адміністративні правопорушення має право брати тільки адвокат. Стаття 268 КпАП України чітко визначає, які права має особа, що притягається до адміністративної відповідальності [2]. Адвокат має майже ті ж самі права, які має його підзахисний (окрім пояснень, які правопорушник може дати тільки особисто): таким чином на етапі складання протоколу (читай виготовлення основного доказу по справі про адміністративне правопорушення) та збору поліцейським доказів по справі про адміністративне правопорушення адвокат має право ознайомитись з усіма матеріалами справи про адміністративне правопорушення, подати відповідні докази, які є в нього або заявити клопотання (про витребування доказів, опитування свідків, призначення експертизи, тощо), при цьому адвокат не має право іншим чином втручатись в процедуру оформлення протоколу про адміністративне правопорушення. При розгляді справи про адміністративні правопорушення адвокат може брати повноцінну участь [5].

Що робити в тому випадку, коли самі поліцейські мають право виносити постанови (розглядати) по справах про адміністративні правопорушення і зазвичай роблять це одразу після складання протоколу. Ця норма в КпАП України також не виписана. На мій особистий погляд, якщо особа, яка притягається до адміністративної відповідальності бажає, щоб у справі взяв участь її адвокат, вона повинна повідомити поліцейського про намір скористуватися послугами адвоката, а поліцейській в свою чергу повинен повністю оформити матеріали справи про адміністративне правопорушення, дати можливість особі ознайомитись з матеріалами справи про адміністративне правопорушення та призначити розгляд справи на іншу дату, щоб правопорушник мав можливість запросити адвоката, той мав можливість ознайомитись з матеріалами справи, заявити клопотання, якщо вони в нього виникнуть, вже після цього приступати до розгляду справи по суті.

Згідно ст. 277-2 КпАП України повістка особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, вручається не пізніше як за три доби до дня розгляду справи в суді. Ця норма на пряму суперечить нормі ч. 2 ст. 277 КпАП України, згідно якої деякі справи про адміністративні правопорушення розглядаються протягом доби, деякі у триденний строк [2]. Що робити наприклад у випадку притягнення особи до адміністративної відповідальності за ст. 185 КпАП України. Ввечері на правопорушника склали адміністративний протокол та через три години відпустили. Звідки поліцейський знає, коли відбудеться розгляд справи в суді? Де три дні для повідомлення особи? Чи може суд навіть за три дні викликати особу поштовою повісткою? Відповідь на всі запитання – звісно ні. Залишається або суду порушувати строки розгляду, або поліцейським якимсь чином доставляти до суду або умовляти з'явитись в суд правопорушника, що виглядає досить дивно.

Висновки. Таким чином, навіть при приблизному аналізі діяльності національної поліції стає зрозумілим, що необхідно дуже тяжко і наполегливо працювати над матеріально-технічним, організаційним та законодавчим забезпеченням діяльності поліції. Щоб поліцейські, які прийшли працювати в поліцію не відчули байдужість до проблем, які виникають у їх діяльності та надалі сумлінно стояли на захисті прав і свобод громадян.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 5.07.2015 № 580-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
3. Захаров Є. Реформування органів внутрішніх справ та права людини URL . <http://khp.org/index.php?id=1488907079>.
4. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Юшкевич О. Г. Особливості реформування поліції в Україні на шляху європейської інтеграції. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2019. № 3. С. 33-37.

REFERENCES:

1. Pro Natsionalnu politsiuu (2015, July 2). [On the National Police] Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> [in Ukrainian].
2. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia. (1984, December 7). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> [in Ukrainian].
3. Konstytutsiia Ukrainy (1996, June 28). [Constitution of Ukraine]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
4. Zakharov, Ye. (2017). Reformuvannia orhaniv vnutrishnikh sprav ta prava liudyny.[Reforming law enforcement agencies and human rights]. Retrieved from: <http://khr.org/index.rhr?id=1488907079> [in Ukrainian].
5. Yushkevich OG Peculiarities of police reform in Ukraine on the path of European integration Retrieved from: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6122> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 22.10.2020

УДК 340.12:342.7:303:1

Гураленко Наталія Анатоліївна,

доктор юридичних наук, доцент кафедри людських прав

Чернівецького національного університету

імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, Україна)

<https://orcid.org/0000-0003-0884-215X>

Миронюк Ольга Іванівна,

кандидат юридичних наук, асистент кафедри людських прав

Чернівецького національного університету

імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, Україна)

<https://orcid.org/0000-0003-0827-3719>

ОСНОВНІ КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ ІДЕЇ УНІВЕРСАЛЬНОСТІ ПРАВ ЛЮДИНИ

У публікації актуалізовано проблему універсальності прав людини у розумінні прав, якими володіє кожна людина незалежно від часово-просторових умов, національної чи регіональної специфіки, різноманітних історичних, культурних, релігійних особливостей, політичного режиму, форм державного устрою та правління, міжнародного статусу держави в якій проживає людина. Встановлено, що універсальність прав людини – це юридично зафіксований стандарт цивілізованості, що досяг всепланетного визнання.

У статті проблема універсальності прав людини висвітлюється з позиції формально-інституційної, етико-ціннісної та культурно-релятивістської гносеологічних моделей. Встановлено, що відсутність у науковій літературі єдиної позиції стосовно визначення правової природи та рольового значення ідеї універсальності прав людини викликала чималу кількість досліджень, сфера яких поширюється від культурно-релятивістських підходів, тобто констатації об'єктивної неминучості культурних відмінностей регіональних цивілізацій до етико-ціннісних точок зору згідно якими універсальність прав людини – базовий елемент єдності різних цивілізацій.

Зауважено, що якщо в межах формально-інституційного та етико-ціннісного підходів розуміння ідеї універсальності прав людини зберігає свою бутєвість через визнання мінімуму загальнолюдських вимог до правового і соціального статусу людини, то відповідно до культурно-релятивістського підходу розуміння ідеї універсальності прав людини зумовлена залежністю особливостями тієї чи іншої культури.

Осягнення суті проблеми універсальності прав людини з використанням виключно з позиції одного із досліджених концептуальних підходів призводить лише до виокремлення та розкриття окремих пластів цього складного явища, а отримані узагальнення не можуть вважатись повними й комплексними. Зважаючи на значну амплітуду світоглядних позицій цілком припустимим і доцільним є багатовекторне пізнання цієї проблеми, при орієнтації на діалогічну взаємну адаптацію різних позицій. Відповідно до неї як не ідеалізується риторика формально-інституційного, етико-ціннісного та культурно-релятивістського підходів ідеї універсальності прав людини, так й не критично не спростовується теза про неподолану фундаментальність кожного із них.

Ключові слова: права людини, універсальність прав людини, інституціоналізація прав людини, глобалізація, правова культура, формально-інституційна гносеологічна модель розуміння універсальності прав людини, етико-ціннісна гносеологічна модель розуміння універсальності прав людини, культурно-релятивістська гносеологічна модель розуміння універсальності прав людини.

Huralenko N., Myroniuk O. BASIC CONCEPTUAL APPROACHES TO UNDERSTANDING IDEAS OF THE UNIVERSALITY OF HUMAN RIGHTS

The publication highlights the problem of universality of human rights in understanding the rights of everyone, regardless

2020. Випуск 8. Спецвипуск